

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 34.

Luni, 21. August.

1844.

ЖОКЪЛ ДЕ КЪРЦІ ДН МОЛДОВА.

Окзпагіеа де шапте ані а армілор стрѣне трасъ вразде адѣнчі дн ініміле Ромѣлор, ші ані дін зртѣ сѣнт зп тімп маї скѣрт, декѣт съ вѣндече саѣ съ штеаргъ съвенірѣл ачеліі греле кампаніі. Армілор стрѣне сѣнтет маї къ самѣ даторі ші къ днтродзчереа жокѣлѣ ла азхард дн прінципате; еле аѣ щіѣт атѣт де вѣне ал респѣнді, днкът дн зѣа де астъзі доарѣ пѣмаї непорочіціі клакаші сѣнт скападі днкъ де жѣгѣл ачестіі фатале патімі. Аша, жокѣл кърцілор домнече престе тоате класеле, престе тоате вѣрстеле, ші че е маї парадокс, престе дѣмбе секселе. Жокѣл кърцілор домнече дн палатѣрі, дн кафеделе, дн канцеларіі ші дн касарте; пѣпъ ші копейціі, пѣпъ ші шервѣторі, пѣпъ кѣар ші цѣганіі воерейсе а флѣ вѣрзїціі де ачеастѣ патімѣ інферналѣ. Саѣ възѣт фоарте адеца прѣдѣнд фїѣл не татѣ ші сокрѣл не цѣпере... дн банкѣл фарао, саѣ дн модернѣл фаворѣтѣл стос, каріі аѣ днфїдіт ка гїела пѣтероасе авері а маї мѣлтора. Съте де тіпері дѣпъ че аѣ профорат съте де мїі де леї ла кърці, астъзі съ, вѣд ажѣпші пѣпъ ла фоамете ші дн дѣплекаді дін ліпсъ, кътрѣ орі каре крї-

мен; еї ш'аѣ перѣт крїропоміі преціоасе пентрѣ амвїдіе а жѣка кърці ла логофѣтѣл ші ла вѣстерпїчеаса кѣтаре. Маї мѣлці амплоеаді пѣвлїчі, дела каріі атѣрпѣ соарта а мїі де оамені, жоакѣ регѣлат тоатѣ поаптеа, ші адѣа зі дела маса де кърці се мѣтѣ ла сеанса пѣвлїкѣ, знде, амеціціі ка де опїѣт. dorm дѣші дн тімпѣл траціей непорочїтелор процесѣрі... Кѣте авері рѣпате, кѣте късъторіі сѣърѣмате, кѣте крїме аѣ къшзпат банкѣл ші стосѣл. Ачеціі домініторі діаволі, саѣ десѣтат ла пої прїп тоате орашеле деалѣпѣл ші деа кѣрмезічнѣл, прїп тоате каселе, прїп тоате зліціле, прїп тоате пѣпцеле, пѣпъ ажѣпсърѣ къ днчетѣл къ днчетѣл а съ днсіпзі ла знеле локѣрі кѣар ші дн лѣзіле де фїер, знде съ пѣстреазѣ вїрѣл атѣрѣділор мѣвчїторі де пѣшѣнт.

Кѣртѣрїме, дін маї мѣлте прївїнде, дакъ нѣ аѣ дат імпѣлсіе жокѣлѣ де харсард, чел пѣціп нічі одатѣ н'аѣ фѣкѣт нітік спре ал днпедєка ка дн алте статѣрі; ші ведїеа ачеаста дн кърѣнд саѣ фѣкѣт ла пої о патімѣ зпїверсалѣ, саѣ маї вѣне зїс, о прїмеждїе атѣт де амерїпцѣтоаре, днкът пентрѣ кътева експенсіі не вїрѣте де інферналеле кърці, есте прїзїчере де

катастрофъ ловитоаре поате ши дн екзи-
стенда ноастръ политикъ.

Блестем сиргвиндїи кжторва инши, карїи аѣ фьптвїт ши фьптвеск дн респънди-
реа професїеї лор де стосарї, вьтъмътоа-
ре фїзичеше ши мораличеше, ши карїи тот
одать п'аѣ рѣшїне се претїндъ opinie de
патрїоцї, пе аргъмент, къ джкърѣъ знеле
пострї кѣ мїсеравїла лор фїїнцъ.

Мълдцъмїтъ знора тїнерї че мжкреазъ
кѣ енерцїе дн стїрпїреа ачествї дн-
семпъторїѣ рѣѣ; дар маї кѣ сеамъ мъл-
дцъмїтъ D. N. Гїка Комънескъ, кареле
джрїжї а фонда о соціетате де лепъдареа
жокълвї ла хасард, знде пълъ акъм съ а-
флъ днрлоацї маї мълдї инши.

Сжпт ла пої оаменї, карїи непътжнд
мїствї opinia Комънескълвї ши а сокрълвї
сѣѣ Мїхаїл Пашкано, пїсмъеск кѣ фжрїе
дїаволеаскъ персоанеле ачестор дої бър-
вацї, ши а тѣтърор ачелор че лї съ асеа-
шълъ мжкар дн кътва, некъжїндъсѣ кжт
еї карїи се кред к'аѣ фжкът жъртфе тарї
патрїеї, нѣ аѣ оаре-каре opinie. Лѣам пж-
теа рѣспїзнде къ Domnїалор аѣ фжкът пж-
маї носне тарї ши кжщїгжрї тарї персо-
нале, къ джпъ тоате ачесте, дн пжвлїкъл
пострѣ каре есте аствї дн старе а део-
себї вїпеле дн рѣѣ, дшї аѣ opinieа че о
мерїтъ; осевїндъсѣ кѣ атжта, къ чеї дн-
тжї аѣ opinie de патрїоцї, їар Domnїалор
де патрї-хоцї.

Де нѣ дореск адъоцїреа ачешїї лїте-
ре дн opinie, апої п'аѣ алтъ а фаче, декът
сѣ се вотезъ, сѣ се факъ крещїнї адевъ-
рацї, сѣ се спеле де фанарїотїзм, сѣ ласѣ
дїпломатїка мїнчїноасъ, саѣ маї ромънеще,
фждърїа чеї карактереазъ, сѣ фїе маї пж-

дїн егоїщї ши днсфършїт сѣ днделеагъ
къ омѣл тотдеазна ретжне омѣ, пжмаї
фапта есте немжрїтоаре.*)

†.

K O Z I A **)

Ка ла треї чеасърї департе де Ржм-
нїк, пе жп брацѣ де пжмълт че дн поа-
леле Карпацїлор се днтїнде деасъпра Ол-
тълвї есте зїдїтъ Kozia, ***) ка оперъ де
архїтектъръ. Monastїреа ачеста нѣ се део-
себеїще днтрѣ немїк де челе маї мжлте.
Нжмаї пжтеле фондаторълвї деїщеаптъ нї-
ще сжвенїре мжреце хржнїте жпкъ де сто-
потъл валжрїлор каре жѣ днпалтеле зїдърї
ши се джкїпъ дн треакът церїнеї вїтежї-
лор. Де чеаалатъ парте а рївлї, жп шїр
де мжнцї акоперїцї де копачї, формеазъ
monastїреї о статорнїкз варїеръ каре о
апъръ деспре рѣсърїт ши опрескѣ разеле
соарелвї де аї тжрвжра фжрѣ време одїхна
пжрїпцїлор. Олтъл дн мжределе лвї ка-
прїдїї ачї десфжшжрѣ кѣ фалъ жнделе са-
ле, ачї стрекжржндъсѣ ка жп шерпе пїндре
дбъ стжнчї че се парѣ а се днпрежна ка
сѣї джкїдъ држмъл, дшї рѣсжзъл прїп
жрете селватїче де стржмторареа че чеар-
къ, ши спжргжндъсѣ кѣ фжрїе де петроасе-
ле лор темелїї паре а ле амерїнца къ а-

*) Дн сора Царъ ромънеаскъ вжзжржт дн а-
пжл треакът че мжсърї пропжсе гжвернжл де
акъм Общешееї аджжжрї пентрѣ стжмпжрареа
не кжт с'ар пжтеа а фжрїоасеї патїмї де жо-
къл кжрцїлор. Р.

**) Ачест артїкол ешї маї жптеїѣ дн „Пронъ-
шїреа“ дела Іащї, джсѣ ши нбъ пе венї дѣ-
адрентжл. Ред.

***) Ла 1386.

жвтат de vreme а съ сърне одатъ креци-
тѣл ши трѣѳіа лор.

Ан лѣвнтрѣ вѣсерічеі есте зггрѣвит
Мірчеа, тѣлѣр ѣнкѣ дѣпѣ кѣм ера кѣнд
а zidito. Статѣра лѣі е de мѣжлок, кѣпѣл
ѣлѣнд ши весел, окіі тарі ши алѣастрі, пѣ-
рѣл кастаніѣ-ѣлонд ши ѣлѣлат. О парте
dın дѣтѣрѣкѣмѣнтеа лѣі е векіѣл костѣм
ал кавалерімор крѣчїадї, хайѣ скѣртѣ ши
спапѣгѣ, стрѣтѣі ши папѣтѣі: ла ценѣпѣі
аре кѣсѣдї дн фїр ѣлѣтѣрї кѣ дѣѣ капете,
не деасѣпра поартѣ хламїдѣ рошіе кѣ вор-
дѣрѣ de азр, ши не кап о коронѣ. Вітеа-
зѣл прїнѣ есте днгронат дн вѣсерїкѣ дн
чеа dınтѣі днтраре; дѣѣ тарї петре ако-
пѣрѣ мортѣнтѣл, іпскрїпѣїа зпїа а дн-
ченѣт а се щерѣе, днкѣт абїа подї де-
дїфра кѣтеѣа кѣвїнте ши пѣтеле Мірчеа;
їар не чеѣамалѣ се чїтескѣ деслѣшїт а-
честе кѣвїнте: „Аїчі одїхнеѣе маїка Тео-
фана кѣлѣгѣрїѣа кѣ фїїка Doamna Флорїка
ши фїїл сеѣ Ніколаї Водѣ. Дескоперїре
неаѣцентатѣ ши плѣкѣтѣ! фамїліа лѣі Мі-
хаї вітеазѣл дн ачелаш мортѣнт кѣ ѣ-
трѣпѣл Мірчеа! de ши о історїе зїче кѣ
Doamna Флорїка а тѣрїт дн ровїе ла Ха-
пѣл Тѣтѣрѣск кѣрѣїа се трїмісесе дн dar
de Сїгістѣнд Баторї, дн зрѣа ѣтѣлїеї де-
ла Боросло; dar се vede кѣ: саѣ Міхаї
днсѣшї а ісѣзїт сѣ о ісѣзѣїаскѣ кѣ фѣ-
гѣдѣел трїмісе Ханѣлї прїп депѣтадїї сеї,
саѣ Радѣл Шерѣан I. моѣенїторѣл тро-
пѣлї ши ѣоерїї дерїї аѣ дїсровїт о кѣ dare
de ванї, сокотїнд де печїпсте овѣеаскѣ
сѣ се аѣле дн тѣпїле Тѣтарїмор фамїліа
зпїї асѣел de омѣ. Кѣт петрѣ мата
лѣі Теодора не кареа дн апѣл 1599, дн
времеа днтрепрїндереї дндрѣспедїї еспе-
дїї дн Трансїлѣанїа о трїмісесе спре сі-

гѣранѣ ла Козїа, есте де крѣзѣт кѣ амѣрїтѣ
де сѣѣршїтѣл жалнїк ши фѣрѣ de vreme
а фїїлѣї сеѣ (дѣпѣ каре ea маї трѣї дої
анї), а дѣтѣрѣдошат ѣїаѣа кѣлѣгѣреаскѣ,
ши сѣа днгронат аколо лѣпѣгѣ зп прїнѣ
dın ачѣеашї фамїліе, ши вітеаз ка ши фїїл
еї. Ачі сѣ пѣстрѣазѣ асѣмїнеа поменїреа
ачелї прїнѣ релїѣїос прїетїп ал сѣѣнтѣ-
лї Ніфон, ши чел маї фанатїк zıditor de
вѣсерїчї. Ам ѣзѣт кѣ пѣрере de рѣѣ кѣ
петрѣ о monastire кѣ venit de 400,000
леї, Козїа нѣ е дндестѣл de віне днзѣтѣ:
пїкѣтѣрї de плоае, шїаѣ лѣсат зрѣтеле не
пѣредїї одѣїлор челор маї днгрїжате, ши
лѣтїна зїлеї пѣдеждѣеѣе сѣ днтрѣ кѣрѣнд
дн вѣсерїкѣ прїп локѣрїле челе маї опрїте.
Пѣрїнтеле Іполїт, екопѣтѣл, каре дѣпѣ
кѣноѣїнѣеле сале нї сѣа пѣрѣт вреднїк de
постѣл че окѣпеазѣ, не спѣсе кѣ ачѣеста
нѣ есте віна егѣменїлор дѣпѣ времї, ши
спре доѣадѣ не днкрѣдїнѣѣ кѣ зпїї дн-
трѣпїшїї аѣ тѣрїт сѣрачї ка Арістїд чел
дрепт; ачѣеста днсѣ нѣ опреа ванї мо-
настїреї de а се келтї, кѣчї пѣрїнѣїї егѣ-
менї, спре а се днне дн постѣрїле лор,
ераѣ сілїїї сѣ деа адесе орї сѣте тарї ла
зпеле персоане. Днтрѣварѣм de че кѣ-
віошїї пѣрїнѣїї нѣшї da dıncıa de егѣме-
нїе, кѣнд лї се череа сѣ днтрѣвїнѣеѣе
рѣѣ venitѣл вѣсерїчеї; dar о асѣтїнеа аб-
негаѣїе de сіне се пѣрѣ ка зп лѣкрѣ пе-
сте пѣтїнѣѣ пѣрїнтелїї Іполїт, ши ка сѣ
не днкрѣдїнѣеѣе кѣ асѣел мерѣ лѣкрѣ-
рїле лѣтїї не зїче кѣ чеа маї адѣпѣкѣ зтї-
лїнѣѣ: „ведї vedeа Дѣоастрѣ ши челелалте
monastırї, dar крѣдеѣї кѣ дакѣ ла пої пї-
кѣ, ла Бістрїѣа *) плѣѣ.“ Немѣлѣдѣтїї

*) О monastire дн Цара ротѣнеаскѣ.

de ачест резон не гътеат съ ръспъндем prin маї тълте моралитѣдї, кънд не арънкарѣм окїї ла зп хавъз джкъркат кѣ чеї маї фрзмосї пѣстрѣвї, каре жъкънд шї сѣрїнд се пѣреа а протеста дмпротїва не-сокотїтелор поастрѣ кѣвїнте. Ачеастъ ве-дере не пѣтръсе пѣлѣ дп сѣлет, опрї не тълдемїреа не възїле върфоторїмор шї дмпткѣ дъхъл пострѣ кѣ старѣа лъкрѣрї-лор де акъта.

Дъпъ зп прѣлз де ачеле че нѣ се цѣргѣ лесне дїн цїнерѣа де мїнте, не арънкарѣм днтрѣ лънтре дпсоцїдї де зп тѣ-пър кълъгър, шї трекарѣм не талъл дїн дреапта ка съ вїзїтѣм зп мїтох ал Козіеї пѣмїт Оведенїа, че се афлѣ не коаства тълтелѣ дп decїmea пѣдъреї. Дъпъ че мерцї кѣтва не марцїнеа рївлѣї, те сѣї не зп фел де галерїе тѣїатъ дп пеатрѣ карѣа негрешїт фаче парте дїн дрѣмъл Ромапїлор; апої о скарѣ кѣ кѣтева трепте сарѣш де пеатрѣ, дплеснеце сѣїреа не о тѣреацѣ терацѣ сплвзъратъ ка прїптрѣн фертеск деасъпра прѣпѣстїеї. Аїчї сѣлп стѣнчеле че прївїте дїн фойшоръл мона-стїреї се парѣ а се дмпрезна ка съ опрїа-скѣ Олтѣл. Ла спателе терацеї, не вър-фѣл тълтелѣ се вѣдѣ рѣтѣшїдїме зпелї зїдїрї каре ѿ пѣтеск: Търпѣл лѣї Траїан, лок де обсервацїе, вреднїк де ачелї оаменї дп карїї тоате ераѣ марї, вїртѣдї ка шї крїме.

Ка съ ворѣм чева кѣ кълъгърѣла че не дпсоцїа дп днтреварѣм: че тѣлѣ пѣ-тернїкѣ а фѣкѣт ачел дрѣм? — Траїан, не рѣспъсе ел. — Шѣлп аїчї фоарте вїне дар пої адъогърѣм: — Шї дп че време? — Дп времеа кънд съ вѣтеа кѣ Мїрчеа. — Дар Мїрчеа а трѣїт кїо мїе де анї дп

зрїмъ? — Ачеаста нѣ стрїкѣ нїмїк; Дѣ-мнезеѣ а пѣтѣт съ дпвїеде не Траїан. . . Ачї пѣрїптеле не лѣсъ фѣрѣ кѣвѣнт, кѣчї де шї се арѣта слав дп історїе, дар ера вїне дптемеїат дп кредїндѣ; шї дмпро-тїва мїнѣпїлор, пої нѣ не пѣтем пѣне. Адевѣрат, ар фї фрзмос лъкрѣ съ дпвїе кѣдїва стѣпѣнїторї, карїї аѣ фост апѣрѣ-торїї неамѣлѣї, дар ен дпкїпѣдївѣ не Цс-пенш шї не алдї асемїнеа лѣї, ешїнд дїн пѣшѣнт съ не тѣчїлѣреаскѣ. Аш вої съ вѣз че ар зїче ел, кънд ар азї кѣ Ротъ-нїї аѣ зп регъламент, шї кѣ нѣ маї есте де модѣ съ не пѣе дп деапѣ. Сѣлп дпкре-дїндат, кѣ не-ар сокотї оаменї фѣрѣ де гѣст, шї кѣ н'ар лѣса съ се пѣарѣз асфел обї-чеїзрїле стрѣмошецїї. Не требѣї маї тълт де зп чеас, пѣлѣ съ ажѣнцем ла Оведенїа. Ачеаста есте зп мїк скїт лѣкѣїт де врео зече кълъгърї шї зїдїт де мїтрополїтѣл Варлаам не ла 1675 дп времеа Домнїеї лѣї Дѣка водѣ. Пѣрїндїї дп вѣна лор воїп-цѣ де а не арѣта тот че аѣ маї интересант, не дѣсерѣ ла дѣб кїлїї фѣкѣте дп пеатрѣ каре дп термїнї вїсерїченцї се пѣтескѣ: пѣщерї. Ъна дїн еле ѣкѣ пѣсѣвѣршїтѣ се лъкреазѣ кѣ келтѣїала зпїї воер дїн Рѣт-нїк. Ам фѣкѣт въгаре де сеамѣ пѣрїндї-лор кѣ кѣ 600 леї че зїчеаѣ кѣ с'а келтѣїт ла дѣпса, пѣтеа ачел воер съ факѣ чїпчї саѣ шасе одѣї, дп време че дп кїлїа де пеатрѣ абеа те поцї дпвѣртї. Дар пѣре-реа пѣрїндїлор ера кѣ тотѣл дїн протївѣ; еї прївеаѣ сковїтѣра дп пеатрѣ ка чеа маї десевѣршїтѣ довадѣ де кѣвїонїе шї чеа маї маре слъжѣб че поате чїнева съ факѣ лѣї Дѣмнезеѣ. Кѣ зп кѣвѣнт, зп ом каре фаче о пѣщерѣ, орї кѣм ар фї трѣїт дп лѣтмеа ачеаста, есте сїгѣр а фї тѣтѣїт дп

чеа вѣстоаре. Ачесте кѣвѣнте семѣна зѣсе ва съ не ѡдемне шѣ не пої ла асемѣнеа фантѣ; dar din neporocire ne lipsia шѣ мижлоаче шѣ воїнца de а пѣне дн лѣкра-ре повада. Ка съ пѣ фѣм днсъ сокотїдї de еретїчї дѣдѣрѣм зп че пѣрїнцилор съ не поменеаскѣ. — Аведї шѣ чева тордї? не днпреварѣ — Авем; dar пентрѣ-кѣ аѣ тѣрїт de тѣлт е de прїос съї поменим. — Нічї декѣм: Ної аїчї шедем фѣрѣ нічї о треавѣ, шѣ пѣтем съ не рѣгѣм пентрѣ дѣншїї.

Акѣм ера тѣрзїѣ ка съ маї пердем времеа дн ворбе: лѣарѣм dar вїнекѣвѣнтареа пѣрїнцилор, фѣгѣдзїндѣле а не гѣндї маї серїос ла зїдїреа знеї нещереї, шѣ не днпоарсерѣм ла монастїре.

Зїоа днчепѣсе а се аскѣнде дѣнѣм тѣнцїї апѣсѣлѣї, маї лѣмїнѣнд ѣнкѣ пѣцїн вѣрфѣрїле челор дн протївѣ. Апропїереа се реї днпрѣмѣта овжетелор колоре фантастїче, шѣ децента непѣтѣрателе гласѣрї а сїнгѣрѣтѣдеї. Хотѣрїдї а плека а доа-зї дела Козїа, не маї сѣрїѣм одатѣ дн фоїшорѣла че дѣ асѣпра Олтѣлѣї. De а коло презѣмларѣм прївїреа поастрѣ не пѣстїелеї цертѣрї шѣ дндеплїнїнд лїпса талентѣлѣї прїн ентѣсіастѣл пентрѣ слава націоналѣ, пѣтїрѣм зп вїр de лѣзде не-дестоїнїче вїтеазѣлѣї Мірчеа.

Г. Александрекѣ.

ВОКАБЪЛАР DE ВОРБЕЛЕ ЧЕ СЕ ПАР НѢОЪ ДН ПРОФЕЦїЛЕ ЛѢї DANTE.

(Ѣртаре.)

Г.

Ferose, фероче. Дела fega саѣ феа-

рѣ; крѣд, аспрѣ, сѣлватїк, крѣпт. § Мѣн-дрѣ, трѣфаш.

Fortuna, фортѣнѣ саѣ фортеа. Дела ферїре пѣртаре, fors, forte (пѣртаре), порок, днтѣмпларе.

Fructiferu, фрѣктїфер. Дела ферїре (de znde сѣферїре, преферїре шчл.) шѣ дела fructu. Днсемнеазѣ пѣртѣтор de roade, родїтор.

Fructu, фрѣктѣ. Дела роадѣ, поамѣ.

Г.

Gelosu, целос. Темѣтор, пїсмаш, ї-vidїос.

Glorie, глорїе. Нѣме mare, фѣїтѣ, репѣтадїе, славѣ.

Grenagu, гренар саѣ грѣнарїѣ Лок, magazie de грѣне, жїкнїдѣ.

Gurna, гѣрпѣ. Вас каре ла чеї веї ера de маї тѣлте треѣзїнде, преѣм спре а депѣне чепѣша челор тордї. Дн зїоа de астѣзї се днтреѣзїндеазѣ спре а депѣне днтрѣнса сордїї прїн каре се валотеазѣ саѣ се траде ла порок.

Г.

Ilustru, їлѣстрѣ. Дела lustru, lustrare, їlustru саѣ їlustru, кѣлѣстрѣ, дн стрѣлѣчїт.

Infernalu, їнфернал. Дела їnfernus дн (жос, їад). Лѣкрѣ че се кѣвїне їадѣлѣї. Сѣрорїле їнфернале, фѣрїїле; шерпеле їнфернал, кѣцетаре їнферналѣ.

Immortalisare, їморталїсаре. Дела морте, мортал, морталїсаре шѣ кѣ негатї-вѣл їн, їморталїсаре; а фаче чева неѣт-рїтор дн меморїа оаменїлор, а неѣтрї. Поедїї аѣ їморталїсат не ерїї.

Impresie, їмпресїе. Дела їмпрїмере,

лѣтѣнѣрѣ. Лѣкарѣа лѣтѣнѣрѣі зѣнѣ лѣкрѣ че ласѣ асѣпра алтѣіа. Impresia печетѣіеі саѣ вѣлмеі асѣпра череі; impresia пѣчѣорѣлѣі асѣпра пѣсѣпѣлѣі. § Фіг. Ворвеле ачестеа аѣ фѣкѣт о mare impresie лѣп ініміле оаменілор.

Influentia, инфлѣнцѣ. Дела fluere, инфлуере; кѣрѣере, ревърсаре, лѣпрѣѣрѣе. Лѣкарѣа зѣнѣ лѣкрѣ че аре пѣтере саѣ инфлѣе асѣпра алтѣі лѣкрѣ. Инфлѣнцѣа клѣмеі асѣпра температентѣлѣі шѣ обѣчѣѣрѣлор; инфлѣнцѣа релѣціеі асѣпра лецілор; инфлѣнцѣа ашезѣмітелор челлор пѣоѣ а лѣчепѣт а се сімѣі. § Лѣнсементѣзѣ зѣкѣ credit, пѣтере. Міністрѣл ачестеа аре мѣлтѣ инфлѣнцѣ ла кѣрте; оѣл ачестеа аре мѣлтѣ инфлѣнцѣ асѣпра опінілор.

Inspirare, інспірае. Дела σπῶ ἀέρα, (а лѣпѣнцѣ аерѣл) de znde ворѣа спіріт. Лѣнспірае, лѣнсѣфларе, а лѣнсѣфла дѣх. Профедіі проорочіаѣ інспіраціі de дѣхѣл Domnѣлѣі; патріотізмѣл 'л а інспірат кѣтре ачестѣ фѣптѣ; фѣптеле челе марі але ероілор інспіръ не поеді.

L.

Langhige, лангіре. Дела λαγγέω;*) а фѣ обосіт, трѣндав, лепеш, а тѣрѣлѣі, а трѣі лѣнга гѣнга. De ачі vine ворѣа лангоре саѣ лѣнгоаре. Лѣмѣл лѣнгѣнд; літератѣра шѣ комерчѣл лангѣ саѣ лѣнгѣ.**)

Laure, лѣуре саѣ лѣур. Арѣре тотд'аѣна verde, дафін. Антічїі аѣаѣ лѣурѣл консакрат ла Аполлон; се да короане де

лѣуре поеділор шѣ вінгѣторілор. § Фіг. А кѣлѣе лѣур, а репѣрта вѣрѣнцѣе, а лѣвінцѣе; а'шѣ пѣлѣі, а'шѣ вѣщежѣ лѣурїі, а'шѣ пѣта глорїа. А фѣ лѣкѣркат de лѣурї, а добѣндї глорїе mare; а се odixni не лѣурїі сѣі, а се вѣкѣра de о odixnѣ мерїтатѣ prin ісѣнделе сале.

Liberi, ліберу. Чел че аре пѣтереа де а фѣче дѣпѣ воїеа са, а сѣвѣршїі о фѣптѣ саѣ нѣ; словод. De ачі vine лібертате.

Ligare, лігаре. А лега саѣ а зѣнѣ лѣ confederacie маї мѣлте пополе, Стате саѣ прїнци. С'аѣ лігат тоді прїнциі креціні спре а делївера тормѣнтѣл Domnѣлѣі. Ачесте дѣѣл паціі с'аѣ лігат лѣпротїва врѣжмашѣлѣі комѣл.

M.

Maestru, маестрѣ. (De znde vine ворѣа мѣестріе.) Дела magister, кѣре vine дела μέγιστος преа mare, маї mare песте Domnѣ, стѣпѣл, меѣер, лѣвѣцѣтор. Кап лѣ оаре-кѣре артѣ. Міхаїл Анѣел, Рафайл, Капова аѣ фост нїѣе марї маестрі; зп маестрѣ de мѣсікѣ,

Memorabilu, меморабїл. Дела memorie, цїнере de мїнте. Чел че нѣ се зїтѣ, есте вреднїк de цїнере de мїнте.

Misericordie, мїсерїкордіе. Дела mīser, тїкѣлос, непорочїт, вреднїк de мїлѣ, шѣ сѣг, інімѣ. Віртѣте че не фѣче а аѣа мїлѣ de мїсерїіле саѣ непорочїріле алтора, мїлостївіре.

Momentaneu, моментанеѣ. Дела moment, мїнѣтѣ саѣ клїпѣ. Лѣкрѣ че цїне пѣмаї зп момент, о клїпѣ; лѣкрѣ треқѣтор, времелнїк.

Muru, мѣр. [Zid, пѣрете de кѣрте de четате. Мѣрїі зпѣі четѣді.

*) Пѣтрѣ че нѣ шѣ дела латїнѣл langveo?

Ped. Фоїеї.

**) Комерчѣл аша шѣ нѣ преа, дап літератѣра преа de тот.

Ped. Фоїеї.

N.

Natalu, патал. Дела nascere, пѣскѣт саѣ пат, патал, се зиче деспре локѣл саѣ епоха пацериі. Цара, четатеа, каса, zioa паталъ, дн каре с'а пѣскѣт чинева.

Navigatoru, навигатор. Дела navis-паве, (вас плѣтитор, коравіе.) Чел че кълъ-тореще пе mare.

Reparabilu, перепарабіл. Дела ра-гаге, geragare, geragabilu, reparabilu. Лѣкрѣ че пѣ се маі поате репара саѣ пѣне ла лок.

O.

Oltragiū, олтраѣѣ саѣ ѣлтраѣѣ. Дела ultra, престе тѣсѣрѣ, dinkolo de хотаре. Днѣжѣрѣтѣрѣ греа че трече хотарѣме, пѣ-чінстїре саѣ дѣпѣ лімба de тот скѣзѣтѣ, окарѣ; ѣпсѣ ачеастѣ ворѣѣ дѣпѣ зрѣтѣ есте цїгѣнеаскѣ шї днсемнеазѣ зп тѣдѣ-лар ал вѣрѣватѣлї ла каре шї днтр'о лекѣде de anatomie ар тревзі професорѣл шї шко-ларїї сѣшї пѣіе тѣпа ла окї.

Omnipotentu, omnipotent. Дела om-nis че днсемнеазѣ тоате шї potent. Атот-пѣтернїк.

Onōre, оноаре. Глорїа, стїма че се дѣ-вїртѣтеї; чїпсте.

Ordā, ордѣ. Ворѣѣ тѣтѣраскѣ de за-де вїне ворѣа ordie. Porod рѣтѣчїтор кѣ-кортѣрї, лаїе, адѣпѣтѣрѣ тѣлтѣ de лѣїецї, porod фѣрѣ орѣндѣїалъ. Ворѣа ordѣ се зиче зпїї porod спре деспрецѣїре.

Orgoliosu, орголїос. Дела orgoliu че вїне дела *ὀργάω* а днѣла, а гѣнѣла, а дн-плеа капѣла de вѣнт. Орголїѣ ва сѣ зїкѣ тѣндрїе, трѣѣїе, шї прїп зрѣmare орголїос, кѣ орголїѣ, тѣндрѣ, трѣѣаш.

Oseminte, осѣмїнте. Дела os, ose. Се зїкѣ оселе челор морѣї de пе каре пѣтрѣ-

зеще карнеа. Kimitiririle сѣнт плїне de осѣмїнте.

P.

Palude, палѣде. Дела palus че вїне дела *πηλός* саѣ дела dorikel *παλός*, тїпѣ, мо-чїрѣмѣ. Локѣрї палѣдоасе, локѣрї мочїр-лоасе.

Palumbu, палѣмѣ саѣ палѣмѣѣ. Ко-лѣмѣ саѣ порѣмѣ сѣлѣватїк.

Pasage, пасаре. Дела pasu. А трече. Ворѣа ачеаста есте преа днтревзїндатѣ дн кѣрѣїле челе веїї, пѣпѣ шї дн Алесан-дрїе: Пасѣ Алесандре днпїнте шї веї ве-деа пе Пор днпѣрат.

Paternu, патернѣ. Дела pater. Лѣкрѣ че се кѣвїне татѣлї; пѣрїптеск. Днпсѣ пѣрїптеск есте зп лѣкрѣ че се кѣвїне шї тѣмеї шї татѣлї шї патернѣ пѣмаї татѣ-лї. Авереа патернѣ шї зестреа матернѣ алкѣтѣїеск мошѣнїреа пѣрїптеаскѣ а зпїї фїїѣ.

Pelerinū, пелерїн, саѣ перегрїн. Ачела че пентрѣ кредїнда са фаче о кълѣторїе ла зп лок ал днкїнѣрїї сале, хаѣїѣ.

Pericolu, перїкол. О старе дн каре есте de а се теме чїнева; прїмеждїе.

Persecutie, персекѣдїе. Гонїре дѣпѣ зрѣтѣ, прїгонїре педреапѣтѣ шї сїлѣїтоаре.

Plagā, плагѣ. Дела *πληγή* саѣ *πλήττω*, а ісвї, а ловї. Ефектѣл сѣпѣерос че фаче о ісвїре дн афарѣ саѣ коррѣпѣдїа дн пѣзптрѣ а земелор асѣпра трѣпѣлї: рапѣ, вѣѣѣ. Ворѣа плагѣ есте фоарте днтревзїндатѣ дн локѣрїле Бѣковїнеї шї de dinkolo de Карпаѣї. § Фїг. Рапеле саѣ плаѣцеле лїї Фараон; нїще асеменеа неорѣндѣїелї сѣнт рапе саѣ плаѣе пентрѣ о царѣ.

(Ва зрѣма.)

ЪН АМОР НЕКРЕДИНЪОС.

De doъ opї vederea'дї кз фертек лисодитъ,
Същедї отрвѣитоаре лн пепт'мї мї а лнфит,
Кжд инїма'мї чеа славъ кз гроазъ фз рнїтъ,
Шї пачеа вїедеї теле de mine а фзїт.

D' атнчеа еѣ Елено, фїнда'дї лнзеїтъ,
Ізвїат, ерат ферїче лн орвъл меѣ амор;
Кредеам, кз ка зн лндер дїп черзрї ещї венїтъ,
Съ vindeчї а теа ранъ, съ нз тъ ланї съ тор.

Аша: кз тїпередє ізвїѣ а та фїндъ,
Шї 'дї арѣтаїѣ дзререа de каре пѣтїмеск;
Червїѣ а та їзвїре, червїѣ а та кредїндъ,
Ка астфел лнпрезлъ кз драг съ вїедзеск.

Атнчї шї тз Елено, 'мї адзк преа вїнѣ амїнте,
Къ лмї жзрашї кредїндъ, снзїнд кз тъ їзвїдї,
Шї 'нвечї лнтр'о зпїре к' о драгосте фервїнте,
Атеа вїадъ, драгъ, тз веї с'о пороченїї.

Dїп аст мїнзт преа дзлче, дїп фертек de ворвїре,
Сїндїїѣ к' а теа вїадъ лн ландзрї с'а легат,
Делїрл тїпередїї 'мї афласе лїнїдїре,
Шї инїтеле поастрє ка 'н вєчї с'а 'мпрезнат.

Дар ваї! лн скзртъ време перїнд а та кредїндъ,
Свзръ шї ачеа ферїче чѣ атжта тъ 'нжлгта,
Лн каре ка не лндер слъвеам а та фїндъ,
Шї въз кз лнтрїстаре кз нз таї ещї а теа.

Аша лдї есте секезл, съ п'аї статорнїчїе,
Съ калчї фзръ нзстраре фзкзтл жзрѣмлнт,
Съ сворї дзп' амѣдїре кз таре лъкомїе,
Съ черчї орї кжте 'н лзте аїчеа пре пѣмлнт.

Тз нз таї ещї ачеа не каре кз 'нфокаре,
Ізвїат шї лн їзвїре ка 'н раїѣ ам петрекзт;
Прївеск а та фїндъ кз мзлтъ лнтрїстаре,
Шї въз, кз тз дїп лндер зн demon тѣ аї фзкзт.

D' акзта центрз мїне ещї їастъ 'нпрозїтоаре,
Съ нз гжнденїї лн сїненї кз поцї а тъ 'нпъва:

Dїспредзл 'дї е ръсплата, фемеїѣ амѣдїтоаре,
Шї инїма 'мї рнїтъ воїѣ цїї а вїндека.

Нъскзтъ ещї лн лзте, съ фїї тот амѣдїтъ,
Съ сворї дїп тжлъ 'н тжлъ ка мїнтеа ла конїї,
Съ крезї пре кждї те 'нцїалъ спре фантъ пжнгрїгъ,
Ка 'н крїте кфзндатъ ферїче съ те цїї.

Вїртзтеа лнпїнте'дї кз тотзл е стрєїнъ:
Тз нз кзпоцїї аст нзте атжт de предзїт,
Батжокзрлїї е фалъ — шї инїма'мї сзспїлъ,
Взжнд кз ещї ачеа чѣ атжта ам їзвїт.

Ізвїѣ кз лнфокаре а та славъ фїндъ:
Дар фантл'дї крїмїналъ че фзрїтеа 'дїа 'нсемнат.
Мъ траѣ дела пепт'дї, възжнд о некредїндъ,
Атжта de фаталъ презм н'ам ацїентат.

Стрєїнъ ещї d' акзта ка тоартъ сокотїтъ,
Адлнл лнмортмїтатъ de лнспнї тжла та.
Шї трїст d' а теа їзвїре, кз инїма'мї сдровїтъ,
Лнвечї сїре поменїреа'дїї влестем лдїї воїѣ пѣстра.
Dїп Цара ротъпеаскъ. I.
Авъл 1843. Декемвріе.

Че есте карактерзл оменеск?
Есте о деплїнъ аплекаре а сфлетзлї,
прїї кареа не сїндїм лндемнлдїї маї мзлт
а не депрїнде лн фанте de зн фелїѣ хо-
търлнт, декзт de алфелїѣ шї лн адевър
не ачеле ле шї свзършїм.

Че есте а вїедзї вїне? А сїндї мї
а авеа тревїндє кѣт се поате маї пздї-
не, есте а вїедзї маї вїне.

Тїпеределе. Нзмаї лн тїпередє е
тїмпзл знде не пзтем лншєла десвзършїт.

Лазда. А те преа фєрї de лазде ва
съ зїкъ а претїнде не тѣкзте, ка сьдї
факъ лазда de дѣт орї.